

Educational Technology Personnel as “Consultant”

Onjaree Natakuatoong

The article describes the work of the educational technology personnel and educational technology counseling, and presents a flowchart to educational technology counseling model. It also details the product model, the prescription model, and the collaboration model.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

บุคลากรเทคโนโลยีการศึกษากับการเป็น “ที่ปรึกษา”

อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง*

บทนำ

บทบาทของบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาในสาย วิชาของบุคคลทั่วไป ไม่ว่าจะในหรือนอกสถาบันการศึกษา คือผู้ผลิต และผู้ใช้สื่อชนิดต่าง ๆ บางครั้งก็ถูกคาดหวัง ให้เป็นช่างซ่อมอุปกรณ์อีกด้วย หากทว่าบทบาทสำคัญของบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาที่มีถูกมองข้าม โดย บุคคลอื่นหรือแม้แต่ตัวเองก็คือ การเป็นที่ปรึกษา หรือ ที่ภาษาอังกฤษเรียกว่า Consultant การเป็นผู้ ให้คำปรึกษาไม่ว่าจะเป็น เรื่องของการผลิต การใช้ การประเมินผล หรือการออกแบบจะช่วยให้บุคลากร เทคโนโลยีการศึกษามีคุณค่า มีประโยชน์เพิ่มมากขึ้น ในทัศนะของบุคคลอื่น บุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาจะ ต้องไม่ เป็นผู้คอยรับคำสั่ง และปฏิบัติตามคำสั่งของ ผู้ขอบริการแต่เพียงอย่างเดียว หากต้องให้คำปรึกษา ชี้แนะวิธีการผลิต วิธีการใช้ ตลอดจนวิธีการแก้ปัญหา ต่าง ๆ เพื่อช่วยให้ผู้ขอบริการทุกคนเรียนรู้ เรื่องของ เทคโนโลยีการศึกษาดียิ่งขึ้น

การทำงานของบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษา

ลักษณะการทำงานของบุคลากร เทคโนโลยีการ ศึกษา คือ การให้ความช่วยเหลือแก่บุคคลต่าง ๆ ซึ่ง อาจจะเป็น ครู อาจารย์ นักเรียน นักศึกษา นักวิชา การ เจ้าหน้าที่ฝึกอบรม วิทยากร หรือแม้แต่ผู้จัดการ

ฝ่ายประชาสัมพันธ์ และอื่น ๆ อีกมาก เมื่อติดต่อขอ ความช่วยเหลือจากบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาไม่ว่า จะเป็น เรื่องใดก็ตาม เรามัก เรียกว่าผู้ขอใช้บริการ และตัวบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาก็จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ ให้บริการ ตัวอย่างที่เราพบ เห็นกันอยู่ เสมอในหน่วย บริการสื่อการเรียนการสอน การขอบริการด้านการ ผลิตสื่อชนิดต่าง ๆ เช่น สไลด์ แผ่นโปร่งใส โปสเตอร์ เป็นต้น ซึ่งเมื่อบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาทราบ รายละเอียดแล้วก็จะผลิตสื่อให้ตามความต้องการของ บุคคลนั้น นอกจาก เรื่องของการผลิตก็มี เรื่องการขอใช้ อุปกรณ์ต่าง ๆ เช่น เมื่ออาจารย์ หรือวิทยากรต้องการ ฉายวีดิทัศน์ บุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาก็จะ เตรียม เครื่อง ตั้งเครื่องบางครั้งก็ดำเนินการ เปิด-ปิดเครื่อง ให้ด้วย เสร็จเรียบร้อย อีกตัวอย่างหนึ่งที่มีโอกาสพบ เห็นกันบ่อยขึ้นคือ การมีส่วนร่วมในการออกแบบ โครงการฝึกอบรมต่าง ๆ ดังนั้นจะ เห็นได้ว่าไม่ว่าจะ เป็นการให้บริการด้านใด บุคลากร เทคโนโลยีการ ศึกษาจะต้องทำงานร่วมกับผู้อื่นอยู่ เสมอ

เป็นที่ยอมรับกัน ในวงการ เทคโนโลยีการศึกษา แล้วว่าบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษา ทุกวันนี้จำเป็นต้องมีความรู้ และความสามารถไม่ เฉพาะแต่ที่ เกี่ยวกับการผลิต หรือการใช้สื่อการเรียนการสอน สื่อเพื่อการ

* อรจรรย์ ณ ตะกั่วทุ่ง, Ph.D. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำ ภาควิชาโสตทัศนศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

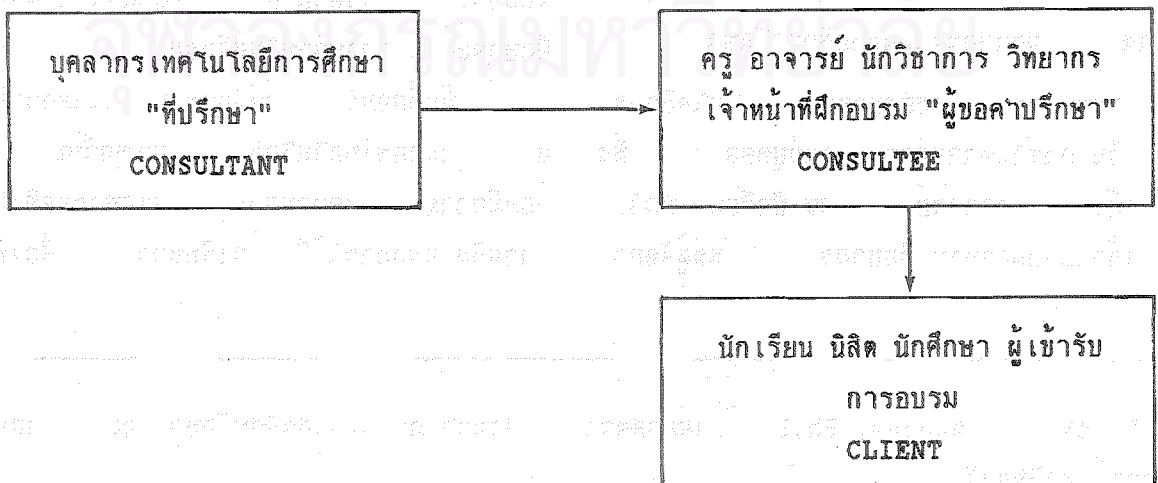
ฝึกอบรม หรือสื่อเพื่อการประชาสัมพันธ์เท่านั้น แต่ต้องมีทั้งความรู้และความสามารถในการออกแบบการสอน (Instructional design) หรือพัฒนาการสอน (Instructional development) ด้วย บทบาทของบุคลากรเทคโนโลยีการศึกษาจึงเพิ่มมากขึ้น ขณะเดียวกันก็มีโอกาสหรือจำเป็นต้องทำงานร่วมกับบุคคลต่าง ๆ มากขึ้นด้วย ทำให้ต้องเพิ่มบทบาทของตนเองจากการเป็นเพียงผู้ผลิต ผู้ใช้ ผู้เก็บรักษา หรือผู้ซ่อมสื่อชนิดต่าง ๆ มาเป็นที่ปรึกษาด้านสื่อ และที่ปรึกษาด้านการออกแบบและพัฒนาการสอน

การให้คำปรึกษาด้านเทคโนโลยีการศึกษา

Gallessich (1980) ให้ความหมายของคำ "การให้คำปรึกษา" ไว้ว่า หมายถึง การให้คำแนะนำ (advise-giving) หรือการขอคำแนะนำ (advise-seeking) ไม่ว่าจะใครก็สามารถเป็นผู้ให้คำปรึกษาได้ถ้าเขาผู้นั้นมีความรู้หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ เป็นอย่างดี แต่การเป็น "ที่ปรึกษา" ในความหมายของ Consultant แตกต่างจากการเป็น Supervisor หรือ Conselor หรือ Counselor ตรงที่ว่า Consultant ทำงานร่วมกับบุคคลอื่นในฐานะที่เท่าเทียมกันทุกประการ ไม่มีใครอยู่เหนือใคร หรือที่ Parker and Lawson (1978) เรียกว่าเป็น

Coordinate status ทั้ง 2 ฝ่ายต่างเป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาของตนเอง และนำความรู้และประสบการณ์มาใช้แก้ปัญหาร่วมกัน แต่ผู้ขอคำปรึกษาเป็นเจ้าของปัญหาและเป็นผู้รับผิดชอบในการตัดสินใจเรื่องต่าง ๆ แต่ผู้เดียว ความสัมพันธ์ในการทำงานโดยทั่วไปเหมือนเพื่อนร่วมงาน (Peer) ไม่มีใครใช้อำนาจหรืออิทธิพลเหนือฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือการให้คำปรึกษาจะต้องเกี่ยวข้องกับงาน (Work-related) เท่านั้น หากเป็นปัญหาล้วนตัวโดยเจลีย์ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมหรือปัญหาด้านจิตใจจะไม่ใช้งานของ Consultant แต่เป็นงานของ Counselor ส่วน Supervisor นั้นมักเป็นบุคคลที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบเหนือกว่าผู้ขอคำปรึกษา และยังมีอำนาจที่จะควบคุมดูแลหรือประเมินผลงาน สามารถใช้อิทธิพลชี้แนะ โน้มน้าวความคิดเห็นต่าง ๆ ได้ ความสัมพันธ์ในการทำงานจึงไม่เหมือนเพื่อนร่วมงาน แต่เป็นหัวหน้าและคนในบังคับบัญชา

เมื่อบุคลากรเทคโนโลยีการศึกษาทำหน้าที่เป็นที่ปรึกษา จึงหมายถึงการให้คำแนะนำและช่วยเหลือบุคคลต่าง ๆ แก่ปัญหาด้านสื่อ หรือด้านการเรียนการสอน ทั้งนี้เพื่อช่วยให้ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุด หากจะเขียนเป็น flowchart เพื่อให้เข้าใจลำดับขั้นการทำงานดียิ่งขึ้นก็จะเป็นดังนี้

รูปแบบการให้คำปรึกษาของบุคลากร เทคโนโลยี
การศึกษา

หากท่านเป็นบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษา หรือ
ผู้เคยใช้บริการของบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษา ลอง
พิจารณาเหตุการณ์ต่อไปนี้ แล้วตอบตัวเองว่าคุณท่าน
เคยอยู่ในเหตุการณ์ เช่นนี้หรือไม่

วิทยากร ก : ดิฉันต้องการแผ่นโปรงใสเพื่อใช้
บรรยายอาทิตย์หน้า อยาขอให้
ช่วยเขียนให้หน่อยค่ะ

บุคลากร : อาจารย์เขียนต้นฉบับมาแล้วหรือ
ยังครับ

วิทยากร ก : นี่ไงคะ ทั้งหมดก็ 8 แผ่นพอดี
ขอวันศุกร์นี้ะคะ เพราะต้องไป
เข้าวันจันทร์

บุคลากร : ได้ครับ ผมจะรีบทำให้
.....

อาจารย์ ข : วันอังคารนี้ดิฉันเชิญวิทยากรมา
บรรยาย 2 ชั่วโมง อยาที่จะ
อัดเทปการบรรยายไว้ให้ลิขสิทธิ์
กลุ่มวันศุกร์ด้วยจะหาช่างดิฉัน

บุคลากร : เป็นการบรรยายอย่างเดียวหรือ
เปล่าครับ มีการใช้แผ่นโปรงใส
หรือ การสาธิตอะไรประกอบ
ด้วยไหมครับ

อาจารย์ ข : คิดว่าบรรยายอย่างเดียว

บุคลากร : ถ้าอย่างนั้น อาจารย์บันทึกเสียง
ไว้ก็พอ คงไม่จำเป็นต้องบันทึก
เทปโทรทัศน์ หรอกครับ

อาจารย์ ข : คุณช่วยจัดการให้ด้วยก็แล้วกัน
วันอังคารบ่ายโมงตรงห้อง
ประชุม นะคะ
.....

อาจารย์ ค : ผมอยากได้วิดีโอเทปสักเรื่องใช้
ประกอบการสอน คุณพอจะช่วย
ในเรื่องการถ่ายทำได้ไหม?

บุคลากร : อาจารย์จะทำเรื่องอะไรครับ

อาจารย์ ค : สิ่งแวดล้อมครับ ผมอยากได้
นักศึกษาเห็นภาพสถานที่ต่าง ๆ
ในกรุงเทพฯ เช่น ภาพน้ำเสีย

บุคลากร : ผมว่าไม่จำเป็นต้องถ่ายวิดีโอเทป
หรอกครับ ถ่ายเป็นสไลด์ก็ใช้
ประกอบการสอนได้ตามที่อาจารย์
ที่ต้องการ ประหยัดกว่าด้วยครับ

อาจารย์ ค : สไลด์ตามคุณว่าก็ได้ แต่คุณก็
ต้องถ่ายให้ผมนะ

บุคลากร : ได้ครับ แต่ผมต้องทราบราย
ละเอียดก่อน อาจารย์มีสคริปต์
ไหมครับ

อาจารย์ ค : ไม่มีหรอกคุณ ยังไม่เคยเขียนสักที
ต้องเขียนด้วยหรือ ผมว่าถ้าเป็น
สไลด์นะ เวลาฉายผมก็จะ

บรรยายทีละภาพ ๆ ก็ใช้ได้แล้วนี่
บุคลากร : จริงครับ แต่ถ้าอาจารย์มีสคริปต์
จะช่วยให้ผมถ่ายภาพต่าง ๆ ได้
ตรงตามความต้องการของอาจารย์
ทำแล้วเราก็น่าจะบันทึกเสียงด้วย
ทั้งเสียงบรรยาย และเสียง
ประกอบ ได้ทั้งภาพและเสียงที่
สมบูรณ์

อาจารย์ ค : ก็ดี ก็ได้ แต่คุณต้องสอนผมว่า
เขียนกันยังไง ผมจะได้ไปเขียน
มาให้คุณดู

บุคลากร : ได้ครับอาจารย์

อาจารย์ ค : เราคงต้องทำงานร่วมกันจนกว่า
สไลด์ของผมจะเสร็จนะคุณ
.....

จากตัวอย่างการทำงานร่วมกันระหว่างวิทยากร
ก และ อาจารย์ ข และอาจารย์ ค กับบุคลากร
เทคโนโลยีการศึกษาทั้ง 3 คู่ จะเห็นได้ว่าลักษณะการ
ทำงานและความสัมพันธ์ของบุคคลทั้ง 2 ฝ่ายแตกต่างกันตามความต้องการของผู้ขอคำปรึกษา และตามรูป

แบบการทำงาน มีผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีการศึกษาหลายท่านที่ได้ศึกษาลักษณะการทำงานของบุคลากรเทคโนโลยีการศึกษาและของผู้ขอคำปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการด้านการผลิตหรือการใช้สื่อ การออกแบบ หรือการพัฒนาการเรียนการสอน พบว่าการทำงานของบุคคลทั้ง 2 มีรูปแบบต่าง ๆ กัน ในบทความนี้ผู้เขียนขอเสนอ 3 รูปแบบที่สำคัญและพบกันอยู่เสมอ

1. The Product Model

เป็นรูปแบบการทำงานที่อาจเรียกได้ว่าธรรมดาที่สุด สามารถพบเห็นกันโดยทั่วไปมากที่สุด Product หมายถึง ผลผลิตที่มีอยู่ในรูปของสื่อชนิดต่าง ๆ (Davies, 1975) เช่น โปสเตอร์ ภาพถ่าย สไลด์ ภาพยนตร์ เป็นต้น "ผู้ขอคำปรึกษา" (ครู อาจารย์ วิทยากร ฯลฯ) เปรียบเสมือน "ผู้ซื้อ" ที่ต้องการสินค้า (สื่อ หรือข้อมูล) อย่างใดอย่างหนึ่งตามความต้องการของตนเอง โดยจะส่งสินค้าจาก "ที่ปรึกษา" (บุคลากรเทคโนโลยีการศึกษา) ซึ่งเปรียบเสมือน "ผู้ขาย" หรือ "ผู้ผลิต" ซึ่งผู้ซื้อคาดหวังว่าผู้ขายจะทำตามคำสั่งของตนโดยไม่มีข้อโต้แย้งหรือต้องมีการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ใด ๆ ทั้งสิ้น

การทำงานตามรูปแบบนี้ ผู้ขอคำปรึกษาจะทราบปัญหาอันเนื่องมาจากการทำงานของตน และทราบวิธีการแก้ปัญหา แต่ต้องการให้บุคลากรเทคโนโลยีการศึกษาเป็นผู้แก้ปัญหาให้ เช่น วิทยากรผู้หนึ่งตระหนักดีว่าเรื่องที่ตนจะบรรยายนั้นค่อนข้างซับซ้อน ผู้ฟังอาจไม่เข้าใจ จึงต้องใช้แผ่นโปรงใสประกอบการบรรยาย เมื่อกำหนดวิธีการแก้ปัญหาได้แล้วจึงไปขอบริการ โดยการสั่งให้ผลิตแผ่นโปรงใสตามที่ตนต้องการ ซึ่งบุคลากรเทคโนโลยีศึกษาก็ผลิตให้โดยไม่มี การโต้แย้งหรือพิจารณาถึงความไม่เหมาะสมใด ๆ ทั้งสิ้น ความสัมพันธ์ของบุคลากรทั้ง 2 ฝ่ายจึงมีน้อยมากและ เมื่อได้รับแผ่นโปรงใสไปแล้วก็ไม่มีสิ่งใดเป็น เครื่องรับประกันได้ว่า วิทยากรจะนำแผ่นโปรงใสไปใช้จริงและจะใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะหน้าที่ของบุคลากรเทคโนโลยีการศึกษาสิ้นสุดทันทีที่ส่ง

มอบ "สินค้า" แต่เมื่อวิทยากรคนเดิมนี้ต้องการแผ่นโปรงใสประกอบการบรรยาย หรือสื่ออื่นก็จะกลับมาขอบริการอีก เป็นเช่นนี้เรื่อยไป

2. The Prescription Model

Schein (1978) และ Klein (1977) เปรียบเทียบการทำงานและความสัมพันธ์ของผู้ขอคำปรึกษากับที่ปรึกษาว่าเหมือน "แพทย์กับผู้ป่วย" ผู้ป่วยนั้นมีอาการเจ็บป่วยหรือรู้สึกว่าคุณเองป่วยแต่ไม่ทราบสาเหตุและวิธีแก้ไข จึงต้องขอคำปรึกษาจากแพทย์ แพทย์ทำการวิเคราะห์ที่มาของอาการเจ็บป่วยแล้วบอกวิธีแก้ไข เป็นหน้าที่ของผู้ป่วยที่จะนำวิธีการนั้นไปปฏิบัติด้วยตนเอง หากยังไม่หายดีก็อาจกลับมาปรึกษาแพทย์อีกครั้งหนึ่ง

ตัวอย่างการทำงานในรูปแบบนี้คือ อาจารย์ท่านหนึ่ง สังเกตพบว่าเมื่อนำภาพยนตร์ไปฉายให้นักเรียนดูนั้น นักเรียนให้ความสนใจเพียง 5 นาที หลังจากนั้นก็คุยกัน ที่ปรึกษา (บุคลากรเทคโนโลยีการศึกษา) ต้องทำหน้าที่คล้ายนายแพทย์ ชักถามอาการต่าง ๆ เพื่อวิเคราะห์ให้ได้ว่าปัญหาที่เกิดขึ้นนั้น เกิดจากจุดใด ซึ่งอาจจะเป็นที่นักเรียน ตัวผู้สอนเอง ภาพยนตร์ไม่เหมาะสม หรือแม้แต่ห้องฉายร้อนเกินไป เมื่อที่ปรึกษาทำการวิเคราะห์จนทราบที่มาของปัญหาแล้ว ก็จะต้องบอกวิธีการแก้ไข เช่น ถ้าสาเหตุเกิดจากการที่อาจารย์ฉายภาพยนตร์ในห้องเรียนที่ไม่มีเครื่องปรับอากาศ ทำให้นักเรียนรู้สึกร้อน อึดอัด จึงหมดความสนใจในภาพยนตร์ ที่ปรึกษาอาจจะแนะนำให้เปลี่ยนห้องฉายเสียใหม่ โดยแนะนำห้องที่เหมาะสมให้ เมื่ออาจารย์ได้รับคำแนะนำแล้วครั้งต่อไปก็จะฉายภาพยนตร์ในห้องที่เหมาะสมนั้น

คุณค่าของการทำงานตามรูปแบบนี้ คือ บุคลากรเทคโนโลยีการศึกษาสามารถช่วยแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องได้ และเมื่อผู้ขอคำปรึกษาประสบปัญหาท่านเองเดี๋ยวกันนี้อีกก็จะสามารถแก้ปัญหาด้วยตนเองได้ การทำงานรูปแบบนี้จะได้ผลดีถ้าผู้ขอคำปรึกษาสามารถบอกอาการหรือข้อสังเกตต่าง ๆ ได้ถูกต้องแน่นอน และต้องเต็มใจ

เปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับปัญหาทั้งหมด อีกทั้งต้องยอมรับว่าบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษามีความรู้และความสามารถสมกับที่เป็นที่ปรึกษา และจะปฏิบัติตามคำแนะนำของที่ปรึกษาทุกอย่าง

3. The Collaboration Model

การทำงานภายใต้รูปแบบนี้ไม่สามารถเปรียบเทียบกับการทำงานของบุคคลอื่นได้ เหมือนเช่น The Product Model ซึ่งเปรียบเป็นผู้ซื้อกับผู้ขาย หรือ The Prescription Model เปรียบได้กับแพทย์และผู้ป่วย บุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาและผู้ขอค่าปรึกษาที่ทำงานสัมพันธ์กันตามรูปแบบนี้นั้นจะต้องทำงานร่วมกันตั้งแต่ต้นจนเสร็จสิ้นภารกิจ ทุกขั้นตอนของการทำงานจะต้องมีการตกลงใจ เห็นชอบร่วมกัน หรือที่ Rutt (1984) เรียกว่ามี mutual satisfaction

ผู้ขอค่าปรึกษาจะยังคงเป็นผู้นำปัญหา หรือสิ่งที่คิดว่าเป็นปัญหามาพบบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษา ซึ่งในฐานะที่ปรึกษาบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาจะร่วมพิจารณาว่าสิ่งที่คิดว่าเป็นปัญหานั้นแท้ที่จริงแล้วคือปัญหาหรือไม่ ถ้าพบว่าใช่ก็จะช่วยกันคิดวิธีแก้ปัญหาช่วยกันลงมือแก้ปัญหาตลอดจนติดตามผลการแก้ปัญหาการทำงานร่วมกันนี้เองที่ทั้ง 2 ฝ่ายจำเป็นต้องใช้ความรู้ ความเชี่ยวชาญในสาขาของตนช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผลผลิตที่ได้จากการทำงานก็จะแตกต่างจาก 2 รูปแบบแรก ใน The Product Model ผลผลิตคือ สื่อ ข้อมูลหรือบริการ ขณะที่ผลผลิตของ The Prescription Model คือ ข้อเสนอแนะที่ควรปฏิบัติสำหรับรูปแบบนี้ผลผลิตสามารถแบ่งได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่ง คือ การเพิ่มสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของผู้เรียนหรือการใช้สื่ออย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (Davies, 1975) ประการที่สอง คือ ผู้ขอปรึกษาจะได้เรียนรู้วิธีการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ทราบถึงกระบวนการผลิตและการใช้สื่อการออกแบบหรือการพัฒนาการสอนจากบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษา เมื่อผู้ขอค่า

ปรึกษาพบปัญหาท่านเอง เดียวกันนี้ก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ด้วยตนเอง

ตัวอย่างการทำงานภายใต้รูปแบบนี้ เช่น อาจารย์ท่านหนึ่งต้องการให้ถ่ายทำสไลด์ให้ แทนที่บุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาจะรับรายละเอียดต่าง ๆ แล้วผลิตตามนั้น บุคคลทั้ง 2 จะตกลงร่วมกันว่าจะต้องทำงานด้วยกันทุกขั้นตอนของการผลิตสไลด์ บุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาจะเป็นผู้เสนอแนะ อาจารย์เป็นผู้ตัดสินใจ บุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาจะบอกวิธีทำ และช่วยอาจารย์ทำ เมื่อการผลิตเสร็จสมบูรณ์ถึงขั้นนำไปใช้ก็จะต้องมีการติดตามผลการใช้ เพื่อที่ทั้ง 2 ฝ่ายจะได้นำผลนั้นมาปรับปรุงแก้ไขสไลด์ต่อไป ผลผลิตที่อาจารย์ได้นอกจากสไลด์ที่สมบูรณ์แล้วก็คือความรู้ และความสามารถในการผลิตสไลด์ที่จะอยู่กับอาจารย์ตลอดไป

หากพิจารณารูปแบบการทำงานทั้ง 3 รูปแบบนี้ ประกอบกับประสบการณ์ที่ผ่านมาแล้วไม่ว่าท่านจะเป็นบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาหรือผู้ขอค่าปรึกษา ท่านตอบตัวเองได้หรือไม่ว่า ท่านมีรูปแบบการทำงานแบบใด Davies (1975) พบว่าบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาส่วนมากชอบทำงานแบบ The Prescription Model และอาจารย์มหาวิทยาลัยชอบ The Product Model แต่รูปแบบที่น่าจะมีประโยชน์และส่งเสริมการทำงานของบุคลากร เทคโนโลยีการศึกษา อีกทั้งให้ประโยชน์ต่อผู้ขอปรึกษามากที่สุดก็คือ The Collaboration Model (Bratton, 1979)

บทสรุป

ไม่ว่าท่านจะเป็นใคร ท่านย่อมมีรูปแบบการทำงานเป็นของตนเอง แต่เมื่อท่านทำหน้าที่เป็น "ที่ปรึกษา" ของใครสักคนหนึ่ง หากรูปแบบการทำงานของท่านสอดคล้องกับ "ผู้ขอค่าปรึกษา" ก็คงจะช่วยให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดียิ่งขึ้น การทำงานด้วยรูปแบบที่ไม่สอดคล้องกันนี้เอง มักทำให้บุคลากร เทคโนโลยีการศึกษาประสบปัญหากับผู้ขอค่าปรึกษาอยู่เสมอ จึงควรเป็นหน้าที่ของบุคลากร เทคโนโลยีการ

บรรณานุกรม

- Bratton, B. "The instructional development specialist as consultant." *Journal of Instructional Development* 3,2 (1979) : 2-8.
- Davies, I. "Some aspects of a theory of advice : The management of an instructional developer-client, evaluator-client, relationship." *Instructional Science* 3 (1975) : 351-373.
- Gallessich, J. *The Profession and Practice of Consultation*. San Francisco, CA : Jossey-Bass, 1982.
- Klein, H. *Other People's Business - A Primer on Management Consultation*. New York : Mason-Charter, 1977.
- Parker, C. and Lawson, J. "From theory to practice to theory : Consulting with university faculty." *The Personnel and Guidance Journal* 56 (1978) : 335-338.
- Rutt, D. Consultation in instructional development, "Instructional Development : The State of the Art II" (edited by R. Bass and C. Dill S.) 294-309, Dubuque, IA : Kendall / Hunt Publishers, 1984.
- Schein, E.H. "The role of the consultant : content expert or process facilitator." *The Personnel and Guidance Journal* 56 (1978) : 339-343.

เลขที่ 9/82-9/83 ถนนสุทธิสาร-ห้วยขวาง สามเสนใน อ.พญาไท กรุงเทพฯ

โทร. 2770086, 2774067

วิวัฒนาการมหาวิทยาลัย
วัฒนชัย
WATANACHAI

รับทำหนังสือ ปกแข็งดินทอง เข้าเล่ม วิทยานิพนธ์ ราชกิจจานุเบกษา วารสารทุกชนิด
 หนังสือพิมพ์ สมุดปกแข็งชนิดต่าง ๆ ซ่อมปกหนังสือชำรุด ด้วยฝีมือประณีต
 โดยช่างผู้ชำนาญ ราคาเยา รวดเร็ว ทันใจ